

20.6.2024

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto
Suvi Remes

Julkisen hallinnon tiedonhallinnan asiantuntijaryhmä

Aika to 23.5.2024, klo 13.00-15.00

Paikka Etäkokous
kokoustiedot kalenterikutsussa

Osallistujat lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
tietohallintoneuvos Tommi Oikarinen, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja

tietoasiantuntija Mervi Björkman, valtioneuvoston kanslia
tietohallintopäällikkö Jyrki Paloposki, ulkoministeriö
erityisasiantuntija Jari Jauhiainen, oikeusministeriö
neuvotteleva virkamies Aulikki Pakanen, puolustusministeriö
tietoasiantuntija Anna-Maija Marttila, valtiovarainministeriö
erityisasiantuntija Tomi Kytölä, opetus- ja kulttuuriministeriö
johtava tietohallintoasiantuntija Mika Tuikkanen, maa- ja metsätalousministeriö
yksikön johtaja Maria Rautavirta, liikenne- ja viestintäministeriö
johtava asiantuntija Tiina Salminen, työ- ja elinkeinoministeriö
erityisasiantuntija Anna Sandberg, sosiaali- ja terveysministeriö
erityisasiantuntija Juha Järvinen, ympäristöministeriö
johtava asiantuntija Kirsi Hagman-Seppänen, Kansaneläkelaitos
kehittämispäällikkö Katja Penttinen, Kuopion kaupunki
tietohallintojohtaja Ilkka Manninen, Porin kaupunki
toiminnanohjausjohtaja Jaakko Ståhlberg, Turun kaupunki
erityisasiantuntija Jaana Jormanainen, Suomen Kuntaliitto ry
tietohallintojohtaja Manu Pajuluoma, Lapin ammattikorkeakoulu

tietoasiantuntija Jarno Keränen, valtioneuvoston kanslia
erityisasiantuntija Iivari Huhta, oikeusministeriö
järjestelmäasiantuntija Jan Elho, liikenne- ja viestintäministeriö
projektipäällikkö Anju Asunta, ympäristöministeriö
johtava asiantuntija Timo Paananen, Kansaneläkelaitos
tietopalvelupäällikkö Kalle Tornberg, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

vs. arkistopäällikkö Sanna Lahtelin, Kuopion kaupunki

Pysyvät asiantuntijat	neuvotteleva virkamies Suvi Remes, valtiovarainministeriö, pääsihteeri erityisasiantuntija Petri Tuominen, valtiovarainministeriö
Erikseen kutsuttuna	erityisasiantuntija Noora Alatainio, sisäministeriö kehityspalvelupäällikkö Tuula Ristimäki, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue; tieto- ja vaikuttavuusjohtaja Katja Antikainen, Kanta-Hämeen hyvinvointialue, sijaisena tietohallintojohtaja Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö; erityisasiantuntija Hanna Majurisen sijaisena
Estynyt	tietohallintopäällikkö Sofia Nylund, HUS Helsingin yliopistollinen sairaala tietohallintojohtaja Mikko Päckilä, Lapin hyvinvointialue tieto- ja vaikuttavuusjohtaja Katja Antikainen, Kanta-Hämeen hyvinvointialue asiantuntija Milja Jumppainen, sisäministeriö erityisasiantuntija Hanna Majurinen, maa- ja metsätalousministeriö erityisasiantuntija Timo Ukkola, sosiaali- ja terveysministeriö tietojohdaja Emil Ackerman, Pirkanmaan hyvinvointialue erityisasiantuntija Heli Hänninen, Suomen Kuntaliitto ry toiminnanjohtaja Ida Mielityinen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Julkisen hallinnon tiedonhallinnan asiantuntijaryhmän (VN/488/2024) toimikauden 1.5.2024–31.12.2027 ensimmäisen (1/2024) kokouksen pöytäkirja.

1. Kokouksen avaus (klo 13:00–13:10)

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti tervetulleeksi mukaan yhteistyöryhmän toimintaan. Todettiin asian taustoja.

2. Asialistan hyväksyminen (klo 13:10–13:15)

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen asialista.

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3. Esittäytyminen (klo 13:15–13:45)

Osallistujat esittäytyivät ja kertoivat lyhyesti roolistaan ja tehtävistään sekä näiden liittymistä ryhmän työskentelyyn. Lisäksi pyydettiin tuomaan esiin toiveita ryhmän työskentelyyn ja asioiden käsittelyyn liittyen.

Useissa puheenvuoroissa nostettiin esiin tietoarkkitehtuurin merkitys, tiedon ja yhteisten tietovarantojen hyödynnettävyys keskeisenä toiminnan kehittämisen näkökulmana. Isojen muutosten ennakkollinen arviointi ja sitä kautta julkisen

hallinnon parempi yhteentoimivuus ("yhteentoimivuusarkkitehtuuri") olisi tärkeää; tämä vaatii poikkihallinnollista yhteistyötä.

Kuntaedustajat toivat esiin tarpeen pidemmän aikavälin kehittämisen tiekartalle ja tavoitetilalle, jolloin organisaatioiden olisi helpompi suunnitella tekemisiä ja varautua myös osaamisen kehittämisen näkökulmasta. Lisäksi toivottiin keskustelua kuntien roolista kansallisessa kehittämisessä. Uudistusten vaikutuksia kuntien toimintaympäristöön ei kokemusten perusteella kovin hyvin nykyisellään ymmärretä ja huomioida riittävän ajoissa ja huolellisesti. Vastaavasti korkeakoulujen näkökulman huomioiminen kansallisessa kehittämisessä tuotiin esiin.

EU-asioista toivottiin hyviä koonteja, joiden kautta asioita voisi seurata ja vaikutuksia eri toimijoille voisi arvioida. Tilannekuvan lisäksi olisi tarpeen saada tietoa, miten näitä EU:sta tulevia aloitteita ja asioita kansallisesti koordinoidaan.

Nousevien teknologioiden seuranta ja niiden hyödyntämisstrategiaa toivottiin. Näihin voisi sisältyä esimerkiksi data-avaruuksien kehittäminen, Findynet, attribuuttitodistukset ja semanttiset teknologiat ja tiedon kuvaaminen kuten Yhteentoimivuusalusta. Tekoälyn hyödyntäminen eri sektoreilla nousi keskustelussa esiin.

Julkisen hallinnon tiedonhallintakartta ja sen hyödyntämismahdollisuudet tuotiin esiin kiinnostavana asiana. Lisäksi toivottiin keskustelua kartan ja tiedonhallintayksiköiden ylläpitämien tiedonhallintamallien liitoksista. Kuvausten yhteensovittaminen olisi yksi tapa rakentaa yhteentoimivuutta.

4. Yhteistyöryhmän asettaminen (klo 13:45–14:00)

Yhteistyöryhmän asettamispäätöksen läpikäynti.

Liite 1. Asiantuntijaryhmän asettamispäätös
Alustus: Maarit Huotari

Käytiin läpi asettamispäätös ja todettiin erityisesti ryhmän tehtävät. Osallistujat tiedustelivat eri ryhmien, erityisesti valtiovarainministeriön asettamien, asemoinnista ja suhteista. Asiantuntijaryhmän tehtäväälistaa pidettiin kohtalaisen pitkänä; tekeminen tulee vaatimaan priorisointia ja odotusten hallintaa. Puheenjohtaja totesi, että kytköksiä eri ryhmien välillä ja mm. Digoimiston työn teemoihin on. Tästä työstä on mahdollista tehdä nostoja edelleen esimerkiksi strategiselle tasolle. Tärkeää on huomata, että asettamisella on annettu mandaatti

toimia ja nyt lähdetään luomaan toimintakenttää. Tämän yhteistyöryhmän työssä keskeistä on pitää mukana poikkihallinnollisuus ja kokonaisuuksien tarkastelu.

5. Toimintasuunnitelman käsittely (klo 14:00–14:45)

Käsitellään toimintasuunnitelmaehdotusta (luonnos). Jäsenet tekevät ehdotuksia toimintasuunnitelman täydentämiseksi, linjaavat tehtävien toteuttamisesta ja suunnitelman viimeistelystä.

Alustus: Suvi Remes

Päätösesitys: Toimintasuunnitelma viimeistellään annettujen kommenttien pohjalta hyväksyttäväksi seuraavassa kokouksessa.

Käytiin läpi toimintasuunnitelma, joka on jäsennetty pysyvämpään hallinnollisempaan kuvaukseen ryhmän toimintatavoista ja varsinaiset työkohteet sisältävään, tarpeen mukaan päivittyvään työsuunnitelmaan. Työsuunnitelmaan voitaisiin kirjata myös ryhmälle kiinnostavia seurattavia kehittämiskokonaisuuksia sekä tiedot keskeisistä sidosryhmistä. Lisäksi se toimisi paikkana tallentaa mahdollisia tulevia aihe-ehdotuksia, joita ei ole vielä aikataulutettu kokousajankohtiin.

Keskustelussa tuotiin esiin, että käsittelyyn tulevia aiheita joudutaan varmasti priorisoimaan sekä ajassa että yhteiskunnallisen ajankohtaisuuden kannalta. Varautuminen, valmiussuunnittelu ja tieto- ja kyberturvallisuus sekä riskienhallinta, esimerkiksi liittyen yhteisiin tietovarantoihin, ovat keskeisiä teemoja tällä hetkellä. Näissä teemoissa tarvitaan yhteisiä menettelytapoja. Palvelupolut ja yhteisten tietovarantojen rooli tässä olisi tärkeä teema.

Huomioitiin, että alustavasti käsittelyyn nostetut teemat ovat julkishallintolähtöisiä; voisi olla hyvä pitää mukana myös rajapinta yksityiseen sektoriin esimerkiksi kehittämistoimien vaikutusten ja tiedon hyödyntämisen näkökulmista. IoT-datan hyödyntäminen myös julkisen hallinnon palvelutoiminnassa. EU:n digi- ja datasäädösten käsittelyä ja niiden vaikutusarvioita toivotaan sekä mahdollisten riippuvuussuhteiden näkyväksi tekemistä.

Päätös: Esitystapaa, että toimintasuunnitelma muodostuu kahdesta asiakirjasta, pidettiin toimivana. Toiminta- ja sitä tarkentavaan työsuunnitelmaan voi jättää kommentteja ja ehdotuksia 13.8.2024 saakka.

6. Seuraavat kokoukset (klo 14:45–14:50)

Päätösesitys: Sovitaan kuluvan vuoden kokousajat.

Päätös: Sovittiin pidettäväksi syyskaudella kolme kokousta: 19.9., 30.10. ja 10.12. Syyskuun kokous järjestetään lähtökohtaisesti kokopäivän hybridikokouksena.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Liitteet / Bilagor

Liite 1. Asiantuntijaryhmän asettamispäätös

Jakelu / Sändlista

Julkisen hallinnon tiedonhallinnan asiantuntijaryhmä
Erikseen kutsutut